ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою Харківської державної академії дизайну і мистецтв
Протокол № 29 від 09.10.2026 р.

ВВЕДЕНО В ДІЮ
Наказом № 149-ОП від 09.10.2026 р.
Харківської державної академії дизайну і мистецтв

ПОЛОЖЕННЯ
про фаховий семінар з розгляду дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії

2026 рік

РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Це Положення визначає порядок організації та проведення фахового семінару з розгляду дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії (далі – Фаховий семінар) у Харківській державній академії дизайну і мистецтв (далі – Академія).

1.2. Фаховий семінар є формою попереднього розгляду дисертації здобувача ступеня доктора філософії (далі – здобувач), під час якого здійснюються публічна презентація наукових результатів дисертації, їх обговорення та оцінювання наукової новизни, теоретичного і практичного значення отриманих результатів.

1.3. Фаховий семінар проводиться відповідно до законодавства України у сфері вищої освіти, Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44, Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261, та інших нормативно-правових актів, а також нормативних документів Академії.

1.4. Публічна презентація наукових результатів дисертації проводиться за умови виконання здобувачем освітньо-наукової програми, наявності відповідної довідки про виконання освітньо-наукової програми та позитивного висновку наукового керівника (керівників).

1.5. За результатами розгляду дисертації Фаховий семінар готує висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації у порядку, визначеному цим Положенням.

РОЗДІЛ 2. ФОРМУВАННЯ СКЛАДУ ФАХОВОГО СЕМІНАРУ

2.1. Фаховий семінар формується на базі відповідної кафедри (структурного підрозділу) Академії з урахуванням спеціальності та тематики дисертаційного дослідження здобувача.

2.2. Для розгляду кожної дисертації визначається склад осіб, які беруть участь у її розгляді.

2.3. До складу осіб, які здійснюють розгляд дисертації, входять:

– Голова Фахового семінару (гарант відповідної освітньо-наукової програми / проректор з науково-дослідної роботи);

– Члени Фахового семінару (особа, яка пропонується для виконання обов'язків голови разової спеціалізованої вченої ради; одна або дві особи, які можуть бути залучені в якості рецензентів дисертації; науковий керівник (керівники) здобувача)).

2.4. До участі в розгляді дисертації за необхідності можуть залучатися інші науково-педагогічні та/або наукові працівники Академії, які мають науковий ступінь та/або вчене звання і наукові публікації за напрямом дисертаційного дослідження здобувача.

2.5. До участі у розгляді дисертації за потреби можуть бути запрошені фахівці з інших закладів вищої освіти, наукових установ та інших установ і організацій, які мають відповідну наукову компетентність за тематикою дисертаційного дослідження.

2.6. Персональний склад осіб, які беруть участь у розгляді дисертації, визначається з урахуванням тематики дисертаційного дослідження, наукової компетентності учасників та відсутності конфлікту інтересів.

РОЗДІЛ 3. ОРГАНІЗАЦІЯ РОЗГЛЯДУ ДИСЕРТАЦІЇ

3.1. Для проведення Фахового семінару здобувач подає секретарю разових спеціалізованих вчених рад письмову заяву про проведення попереднього розгляду дисертації.

До заяви додаються:

– дисертація в електронній формі;

– наукові публікації здобувача, в яких висвітлено основні наукові результати дисертації;

– довідка про виконання освітньо-наукової програми;

– висновок наукового керівника (керівників);

– інші документи, передбачені законодавством та нормативними документами Академії.

3.2. Організацію проведення Фахового семінару здійснює гарант відповідної освітньо-наукової програми, за необхідністю з технічних та інших питань можуть залучатися співробітники аспірантури та інших відділів і служб Академії.

3.3. Фаховий семінар проводиться не пізніше одного місяця з дня надходження заяви здобувача та необхідних документів.

3.4. До проведення Фахового семінару дисертація проходить перевірку на наявність академічного плагіату відповідно до порядку, встановленого в Академії.

3.5. Публікації здобувача, в яких висвітлено наукові результати дисертації, мають бути перевірені на відсутність самоплагіату. Наукова публікація здобувача, в якій встановлено факт самоплагіату, не зараховується за темою дисертації.

3.5. Під час засідання Фахового семінару здобувач здійснює публічну презентацію основних результатів дисертаційного дослідження.

Після презентації проводиться обговорення дисертації, під час якого оцінюються:

– актуальність теми дослідження;

– обґрунтованість та достовірність отриманих результатів;

– наукова новизна;

– теоретичне та практичне значення результатів;

– особистий внесок здобувача;

– відповідність дисертації встановленим вимогам;

– відповідність основних результатів дисертації тематиці наукового дослідження та освітньо-науковій програмі.

3.6. Рецензенти дисертації надають свої рецензії та беруть участь в обговоренні дисертації.

3.7. Науковий керівник (керівники) бере участь в обговоренні дисертації та надає інформацію щодо виконання здобувачем індивідуального плану наукової роботи та його особистого внеску у виконання дисертаційного дослідження.

3.8. За результатами розгляду дисертації Фаховий семінар формує висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

3.9. Висновок має містити інформацію про:

– тему дисертації;

– актуальність дослідження;

– наукову новизну отриманих результатів;

– теоретичне та практичне значення результатів;

– особистий внесок здобувача;

– відповідність дисертації встановленим вимогам;

– результати обговорення дисертації;

– рекомендацію щодо подальшого проходження процедури атестації здобувача.

3.10. Висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації підписується головою Фахового семінару.

3.11. Висновок затверджується ректором Академії.

3.12. Висновок надається здобувачеві не пізніше двох тижнів з дня проведення Фахового семінару.

3.13. У разі негативного висновку здобувач має право після доопрацювання дисертації повторно звернутися для її розгляду відповідно до вимог цього Положення.

3.14. Позитивний висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації є підставою для подальшого проходження здобувачем процедури атестації відповідно до законодавства України.

3.15. Подальше утворення разової спеціалізованої вченої ради та проведення публічного захисту дисертації здійснюються відповідно до законодавства України та нормативних документів Академії.

РОЗДІЛ 4. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

4.1. У питаннях, не врегульованих цим Положенням, Академія керується законодавством України та власними нормативними документами.

4.2. У разі внесення змін до законодавства України положення цього документа застосовуються в частині, що не суперечить чинному законодавству.

4.3. Зміни та доповнення до цього Положення вносяться в порядку, встановленому в Академії.